

Sindikat hrvatskih učitelja
Croatian Teachers' Union

Trg maršala Tita 4/II
Tel. Fax. 01/48557-24, 48557-93, 48557-22
E-mail: sindikat@shu.hr
Web strana: <http://www.shu.hr>

U Zagrebu, 24. veljače 2017.g.

Ur. broj: 66/2017

Poštovane članice i članovi,

kako je na ministarstva upućen prijedlog Vlade RH da se „svim javnim ustanovama, na koje se primjenjuje Zakon o plaćama u javnim službama, dostave upute da, do kraja veljače 2017. godine, pripreme i u propisanom obliku donesu **Dopune svojih Pravilnika o radu**, kojima će sadržajno propisati materijalna prava zaposlenih na način da zaposleni službenici i namještenici od 1. ožujka 2017. godine zadrže razinu plaća te svih radnih i materijalnih prava u istom opsegu u kojem su ih ostvarivali temeljem kolektivnih ugovora koji se prestaju produženo primjenjivati“, to smatramo da je nužno očitovati se na takav jednostran čin Vlade RH.

Mišljenja smo da Vlada RH ponovno ne postupa u dobroj vjeri jer dvostrani akt žele zamijeniti jednostranim aktom, a procedura donošenja Dopune Pravilnika može dovesti do mnogih pravnih problema i nejasnoća.

Zakon o radu, naime, propisuje da prije donošenja Pravilnika o radu (koja procedura vrijedi i za donošenje Dopune Pravilnika o radu), poslodavac mora provesti savjetovanje s radničkim vijećem, a Pravilnik ne može stupiti na snagu prije isteka roka od 8 dana od njegove objave. Postavlja se pitanje čemu uvoditi toliko kompliciranu, pravno upitnu i nejasnu proceduru, kada se jednostavno, potpisima novih kolektivnih ugovora (na kraći rok), naša prava mogu zadržati do sklapanja novih kolektivnih ugovora.

Radi svega ranije navedenog, upitno je kada će i hoće li Vlada RH uopće pokrenuti pitanje sklapanja GKU-a, a u kojem slučaju moramo biti spremni na akcije.

Kako se, prije donošenja Dopune Pravilnika o radu, poslodavac mora savjetovati s radničkim vijećem, to Vam dostavljamo svoje Mišljenje o prijedlogu Vlade RH.

OČITOVANJE NA UPUTU VLADE RH O DONOŠENJU DOPUNE PRAVILNIKA O RADU

Donošenjem Dopune Pravilnika o radu kojim će se sadržajno propisati materijalna prava zaposlenih u javnim službama daje se poslodavcima mogućnost da jednostrano uređuju pitanja koja se rješavaju kolektivnim pregovaranjem.

Uputa Vlade RH za donošenjem Dopune Pravilnika o radu nije obvezujuća za poslodavce te stoga, njegovim donošenjem može nastati problem da poslodavci unutar sustava odgoja i obrazovanja donesu različite Pravilnike, što svakako dovodi do nejednakosti radnika unutar istog sustava, a da ne spominjemo da neke ustanove niti nemaju donesene Pravilnike o radu.

Također, unutar sustava odgoja i obrazovanja, radnici imaju različite ugovore o radu u kojima se ponekad ne upućuje na pravilnik o radu, već na kolektivni ugovor. Naime, sukladno članku 15. Zakona o radu, u ugovoru o radu moralo bi se uputiti na Pravilnik koji bi uređivao pitanja iz tog članka. Stoga, donošenjem Dopune Pravilnika došlo bi do nereda, nejednakosti i administrativnog zagušenja sustava, a što sve ne bi bilo slučaj kod sklapanja kolektivnih ugovora na određeni rok.

*Nadalje, Republika Hrvatska ratificirala je konvencije Međunarodne organizacije rada br. 87 i 98, a koje su, kao međunarodni ugovori, iznad zakona Republike Hrvatske. Konvencija br. 98 propisuje **obvezu država** da promiču i upotrebljavaju mehanizme **dobrovoljnog pregovaranja** radi utvrđivanja uvjeta rada. Ovakvim postupanjem, Vlada RH grubo krši te konvencije, a postupanje u dobroj vjeri ostaje samo floskula jer zapreka, da se kolektivni ugovori sklope na kraći rok, NEMA.*

Vlada RH je Uputu ministarstvima poslala jednostrano, bez konzultacija i dogovora sa socijalnim partnerima. Promicanje socijalnog dijaloga jedna je od temeljnih zadaća Europske Unije iz područja rada te je Ugovorom o funkcioniranju Europske Unije propisana zadaća olakšavanja dijaloga među socijalnim partnerima. Štoviše, prava socijalne sigurnosti (kao što je primjerice naknada za vrijeme bolovanja), pobrojana su i dokumentima Europske komisije, a sam Ustav Republike Hrvatske (člankom 56.) propisuje da se *pravo zaposlenih i članova njihovih obitelji na socijalnu sigurnost uređuje zakonom i kolektivnim ugovorom.*

Nadalje, Zakon o plaćama u javnim službama (u članku 3.) navodi da se *na pitanja plaća i drugih naknada na osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju opći propisi o radu, odnosno u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori, a Kolektivne ugovore, na temelju tog Zakona, sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi.* Namjera tog zakona nije i ne može biti propisivanje toliko važnih prava jednostranim aktima poslodavaca.

Derogacija prava zaposlenika javnih službi na način da ih se propisuje Pravilnicima (koji su jednostrani akti), najvažniji mehanizmi zaštite građana daje se u ruke pojedincima od kojih svatko na svoj način može raspolagati pravima radnika zaposlenih u javnim službama, a koji time ostaju nezaštićeni od raznih manipulacija i jednostranih izmjena tih istih akata.

Smatramo da donošenje Dopuna Pravilnika o radu ima za cilj smanjenje utjecaja radnika na uređenje prava kroz sindikalno djelovanje te se time nastoji postići da isključivo poslodavci, jednostrano, određuju prava radnika. Time se izigrava socijalno partnerstvo, a utjecaj radnika na uređenje njihovih prava dugoročno se smanjuje. Stoga je takvo postupanje u suprotnosti s demokratskim poretkom, tekovinama modernog društva, međunarodnim standardima i dostignućima u zaštiti radničkih prava.